स्मार्ट सिटी अभियानांतर्गत राज्यस्तरीय उच्चाधिकार सिमतीमार्फत शिफारस करण्यात आलेल्या पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका क्षेत्रात स्मार्ट सिटी अभियान राबविण्याकरीता विशेष उद्देश वहन (एस.पी.व्ही.) स्थापन करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन नगर विकास विभाग शासन निर्णय क्र. स्मार्टसि–२०१६/प्र.क्र.५०३/नवि–२३

मादाम कामा रोड, हुतात्मा राजगुरू चौक, मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२ दिनांक :- ०९ जानेवारी, २०१७

संदर्भ :- (१) पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेचा महासभा ठराव क्र.११९६६, दिनांक ०७.०७.२०१५

- (२) शासन निर्णय क्र.स्मार्टसि-२०१५/प्र.क्र.२२१/नवि-३३,दिनांक २१.०८.२०१५
- (३) शासन निर्णय क्र. स्मार्टसि.-पुणे-२०१६/प्र.क्र.९४/नवि-२३, दिनांक १४.३.२०१६
- (४) शासन निर्णय क्र. स्मार्टसि.-सोलापूर-२०१६/प्र.क्र.११२/नवि-२३, दिनांक १४.३.२०१६
- (५) शासन निर्णय क्र. स्मार्टसि.-मनपा-२०१६/प्र.क्र.९४/नवि-२३, दिनांक ११.४.२०१६
- (६) शासन निर्णय क्र. स्मार्टसि.-मनपा-२०१६/प्र.क्र.११२/नवि-२३, दिनांक ११.४.२०१६
- (७) शासन निर्णय क्र. स्मार्टसि.-मनपा-२०१६/प्र.क्र.१७७/नवि-२३, दिनांक १८.५.२०१६
- (८) शहरी विकास मंत्रालय, केंद्र शासन यांचे दिनांक ३०.१२.२०१६ चे पत्र.

प्रस्तावना:-

नवी मुंबई महानगरपालिकेसह राज्यातील दहा शहरांचा समावेश संभाव्य स्मार्ट शहरे म्हणून करण्यात आला होता. परंतु, नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या महासभेने स्मार्ट सिटी अभियानात सहभाग घेणेसंदर्भात आवश्यक असलेला ठराव पारित केला नाही. तसेच पिंपरी-चिंचवड महापालिकेच्या महासभेने दिनांक ०७.०७.२०१५ च्या ठराव क्र. ११९६६ नुसार स्मार्ट सिटी अभियानात सहभाग घेणेकरीता आवश्यक ठराव पारित केला आहे.

राज्य उच्चाधिकार समितीच्या दिनांक २८.१२.२०१६ च्या चौथ्या बैठकीत समितीने नवी मुंबई महानगरपालिके ऐवजी पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेची निवड करण्यासंदर्भात शिफारस शहरी विकास मंत्रालय, केंद्र शासन यांना केली होती.

तद्अनुषंगाने दिनांक ३०.१२.२०१६ च्या पत्रान्वये शहरी विकास मंत्रालय, केंद्र शासन यांनी नवी मुंबई ऐवजी पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेचा समावेश स्मार्ट सिटी अभियानात करण्यात आल्याचे कळविले आहे.

स्मार्ट सिटी अभियानाच्या मार्गदर्शक सूचना क्र. १०.६ अन्वये स्मार्ट सिटी योजना राबविण्याकरीता विशेष उद्देश वहन (SPV) स्थापन करणे आवश्यक आहे. तद्अनुषंगाने शासन खालील प्रमाणे निर्णय घेत आहे:-

शासन निर्णय :-

- 9. स्मार्ट सिटी अभियान राबविण्याकरीता पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेने विशेष उद्देश वाहन (एस.पी.व्ही.) चे तात्काळ गठन करावे.
- २. कंपनी अधिनियम, २०१३ अन्वये नव्याने गठीत विशेष उद्देश वाहन (एस.पी.व्ही.) ही शासकीय (Government Company) कंपनी असेल.

- ३. विशेष उद्देश वाहन (एस. पी. व्ही.) ची रचना खालीलप्रमाणे असेल :-
  - ।) उक्त विशेष उद्देश वाहन (एस. पी.व्ही.) यांच्या रचनेत महानगरपालिका, महाराष्ट्र शासन, केंद्र सरकार, स्वतंत्र संचालक यासह १५ संचालक मंडळास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर संचालक मंडळातील विविध भागधारक (Stakeholders) यांचे संचालक मंडळातील प्रतिनिधीत्वास खालील मान्यता देण्यात येत आहे:-
    - पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका ६ संचालक
    - महाराष्ट्र शासन ४ संचालक
    - केंद्र शासन १ संचालक
    - २ स्वतंत्र संचालक (या संचालकाची निवड केंद्रीय कंपनी व्यवहार, मंत्रालयाने प्रसिध्द केलेल्या संचालकाच्या डेटा बँकमधून करण्यात येईल.)
    - पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका आयुक्त
    - मुख्य कार्यकारी अधिकारी, विशेष उद्देश वाहन (एस. पी.व्ही.)
    - श्री. नितीन करीर, प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग (१) हे उक्त विशेष उद्देश वहनाचे अध्यक्ष असतील.

उक्त रचनेच्या अनुषंगाने विशेष उद्देश वाहन (एस. पी.व्ही.) मध्ये खालील प्रमाणे संचालक, नामनिर्देशीत करण्यात येत आहेत:-

- अ) संबंधित महानगरपालिका:-
  - १) महापौर, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
  - २) अध्यक्ष, स्थायी समिती, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
  - ३) सभागृह नेता, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
  - ४) विरोधी पक्षनेता, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका;

तसेच व्यापक राजकीय प्रतिनिधीत्व देण्याच्या उद्देशाने विविध राजकीय पक्षाच्या प्रतिनिधींना विशेष उद्देश वाहन (एस.पी.व्ही.) वर प्रतिनिधित्व मिळणे आवश्यक आहे याकरीता वरील अ.क्र. १ ते ४ येथील पदनिर्देशित संचालक म्हणून नियुक्त केलेले नगरसेवक ज्या राजकीय पक्षाचे प्रतिनिधीत्व करीत असतील असे राजकीय पक्ष वगळून महानगरपालिकेमधील इतर राष्ट्रीय/राज्य मान्यताप्राप्त दोन राजकीय पक्षांच्या संख्याबळाच्या उतरत्या क्रमानुसार प्रत्येकी एक या प्रमाणे महासभेकडून दोन संचालक नामनिर्देशित करण्यात येतील.

- ब) शासनाचे खालील प्रतिनिधी नव्याने गठीत विशेष उद्देश वाहन (SPV) वर शासनाचे प्रतिनिधीत्व करतील.
  - १) विभागीय आयुक्त , पुणे विभाग
  - २) पोलिस आयुक्त, पुणे
  - 3) अध्यक्ष तथा व्यवस्थापकीय संचालक, पुणे महानगर परिवहन महामंडळ लि.
  - (II) विशेष उद्देश वाहन (एस.पी.व्ही.) चे गठन करण्याकरीता आवश्यक असलेले सुरुवातीचे भाग भांडवल रुपये पाच लाख इतक्या रकमेस मान्यता देण्यात येत आहे.

- यापैकी शासनाचा ५० टक्के वाटा म्हणून रुपये अडीच लाख इतक्या रकमेच्या भाग भांडवलास मान्यता देण्यात येत आहे. सदर भाग भांडवल आवश्यकतेनुसार वाढविण्यास विशेष उद्देश वाहन (एस.पी.व्ही.) मुभा असेल.
- ॥) विशेष उद्देश वाहन (एस.पी.व्ही.) करीता पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका व शासन यांचे समसमान भागभांडवल असणे आवश्यक आहे. संबंधित महानगरपालिकेच्या ५० टक्के हिश्याकरीता खालील ६ भागधारक निर्देशित करण्यात येत आहेत:-
  - (१) आयुक्त, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
  - (२) महापौर, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
  - (३) उप महापौर, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
  - (४) अध्यक्ष, स्थायी समिती, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
  - (५) सभागृह नेता, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
  - (६) विरोध पक्षनेता, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
  - शासनाच्या ५० टक्के हिश्याचे एकमेव भागधारक म्हणून विभागीय आयुक्त, पुणे महसुल विभाग यांना नामनिर्देशित करण्यात येत आहे.
- IV) कंपनी अधिनियम, २०१३ अंतर्गत गठीत कंपनीचे विशेष उद्देश वाहन (एस. पी.व्ही.) नाव काय असावे याबाबतचे अधिकार पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका आयुक्तांना असतील.
- V) उक्त विशेष उद्देश वाहन (एस.पी.व्ही.) चे नोंदणीकृत कार्यालय पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिकेची मुख्य इमारतीत असेल.
- VI) कंपनी नोंदणी संदर्भात अर्ज व इतर सर्व कायदेशीर कादगपत्रे यांचेवर पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका व राज्य शासनाच्यावतीने पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका आयुक्त यांना स्वाक्षरी करण्याचे अधिकार देण्यात येत आहेत.
- VII) अर्टीकल ऑफ असोशिएशन आणि मेमोरेन्डम ऑफ असोशिएशन मधील मसुद्यास केंद्रशासन, राज्यशासन व रजिस्ट्रार ऑफ कंपनीज यांनी भविष्यात सूचविलेल्या दुरुस्तीस पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका व राज्य शासनाच्यावतीने महापालिका आयुक्त यांना स्वाक्षरी करण्याचे अधिकार देण्यात येत आहेत.
- VIII) सदर विशेष उद्देश वाहनाचे (एस.पी.व्ही.) लेखा परिक्षण भारताच्या महालेखापाल यांचे मार्फत करण्यात यावे.
- IX) सदर कंपनीला राज्य शासनाचे खरेदी विषयक धोरण (State Procurement Policy) लागू राहील.
- X) नव्याने गठीत केलेल्या विशेष उद्देश वाहनास (एस.पी.व्ही.) महानगरपालिकेच्या मान्यतेने कर्जे उभी करण्याची मुभा असावी. सदर कर्जास विशेष उद्देश वाहन (एस. पी.व्ही.) व महानगरपालिका यांची संपूर्ण जबाबदारी असेल. विशेष उद्देश वाहन (एस.पी.व्ही.) घेतलेल्या कोणत्याही कर्जास शासनाची हमी असणार नाही अथवा सदर कर्जाप्रित्यर्थ राज्य शासनाचे कोणतेही दायित्व असणार नाही.

- XI) विशेष उद्देश वाहन (एस. पी.व्ही.) यांना एकूण रुपये ५० कोटीपेक्षा जास्त रकमेच्या पी. पी. पी. प्रकल्प केवळ शासनाच्या उच्चाधिकार समितीच्या पूर्व मान्यतेनेच राबविता येईल.
- XII) विशेष उद्देश वाहनाचे (एस.पी.व्ही.) मुख्य कार्यकारी अधिकारी हे शासकीय अधिकारी असतील आणि भारतीय प्रशासकीय सेवेतील अधिकाऱ्यांचा नियुक्तीसाठी प्राधान्याने विचार केला जाईल अथवा त्यांची निवड रितसर जाहिरात देऊन शासनाने निश्चित केलेल्या अर्हतेनुसार शासनाच्या पूर्व मान्यतेने करण्यात यावी.
- XIII) सदर विशेष उद्देश वाहनाचे (एस.पी.व्ही.) स्थापना महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ च्या कलम ६६ (अ) व ६६ (४१–अ) च्या तरतुदीनुसार करण्यात येत आहे. तसेच सदर विशेष उद्देश वाहनाच्या (एस.पी.व्ही.) संरचना व कार्यपध्दतीबाबत महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ च्या तरतुदीनुसार वेळोवेळी निर्देश देण्याचे अधिकार राज्यशासनाकडे असतील.
- XIV) पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका आयुक्त यांनी वरील निर्णयातील तरतुदी Model Article of Association मध्ये अंतर्भुत करण्याची खबरदारी घ्यावी.
- XV) Article of Association मध्ये काहीही नमुद केलेले असले तरी केंद्र शासन, राज्य शासनाने दिलेल्या सूचना निदेश, आदेश उक्त विशेष उद्देश वाहनावर बंधनकारक राहतील. (Over Riding Effect) अशी तरतुद कंपनीच्या Article of Association मध्ये अंतर्भृत करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेताक क्र. २०१७०१०९१६२६०३४७२५ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(अजित म.कवडे) अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा.राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३. मा.विरोधी पक्ष नेते, महाराष्ट्र विधानसभा, यांचे खाजगी सचिव
- ४. मा.विरोधी पक्ष नेते, महाराष्ट्र विधानपरिषद यांचे खाजगी सचिव
- ५. मा.मंत्री यांचे खाजगी सचिव (उर्वरीत सर्व), मंत्रालय, मुंबई
- ६. मा.राज्यमंत्री, नगर विकास विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ७. मा.राज्यमंत्री सर्व विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई

- ८. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
- ९. अप्पर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १०. श्री.नितीन करीर, प्रधान सचिव, (नगर विकास विभाग-१), मंत्रालय, मुंबई
- ११. प्रधान सचिव, (नगर विकास विभाग-१), मंत्रालय, मुंबई
- १२. प्रधान सचिव, (नगर विकास-२), मंत्रालय, मुंबई
- १३. महासंचालक, माहिती व जनसंपर्क विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- १४. महालेखाकार (लेखा व अनुज्ञेयता)-१, मुंबई
- १५. महालेखाकार (लेखा व अनुज्ञेयता)-२, नागपुर
- १६. विभागीय आयुक्त, पुणे महसुल विभाग
- १७. जिल्हाधिकारी, पुणे
- १८. सर्व जिल्हाधिकारी
- १९. सह सचिव (अर्थसंकल्प), नगर विकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई
- २०. आयुक्त, पिंपरी-चिंचवड महानगरपालिका
- २१. निवड नस्ती, नवि-२३.